



*Звинувачено в корупції: Валерій Бондик – перший заступник заступника міністра юстиції, член Вищої ради юстиції.
Фото: прес-служба Мін'юсту*

ВИСОКОПОСАДОВЦЯ МІН'ЮСТУ ЗВИНУВАЧЕНО В КОРУПЦІЇ Що далі: відставка, «безповідповідальність» чи підвищення?

▪ Безпрецедентно

У Мін'юсті та серед юристів жваво обговорюють новий політико-правовий скандал. Тема для вже не «кулуарних дискусій» та наступних судових дебатів – звинувачення у корупційних діях першого заступника міністра юстиції, члена Вищої ради юстиції **Валерія Бондика**. Про це повідомили 29 вересня «Дзеркало тижня» і 3 та 5 жовтня «Українська правда», посилаючись на повідомлення СБУ та наявні в них документи, що далі використовуються у цій статті.

Уперше в історії сучасної України посадовця найвищого рангу Міністерства юстиції офіційно звинувачено у корупційних діях. Ця непересічна історія має правовий, політичний та особистісний підтексти і питання. Правове – чи дійсно є склад адміністративного проступку в

діях функціонера і, якщо так, то чи відповідатиме він за свої вчинки? Політичне – чи не йдеться про відповідь за «луценківську справу» з пістолетами? Особистісне – кому ж «насолив» кадровий офіцер, який став знаним юристом?

Стара історія – нові юридичні питання

Звинувачення – результат розслідування прокуратури АРК та за дорученням слідчого кримської прокуратури – слідчих органів СБУ. Йдеться про начебто причетність Валерія Бондика до протиправних дій, пов'язаних із прийняттям неправомірного судового рішення суддею Феодосійського міського суду.

Нагадаємо, що в квітні ц. р. цей суд виніс ухвалу, заборонивши Кабміну й органам виконавчої влади і місцевого самоврядування проводити будь-які заходи що-

до організації дострокових виборів у Верховну Раду. Тоді пан Бондик як член ВРЮ здійснював перевірку правомірності ухвалення такого рішення за дорученням голови ВРЮ **Лідії Ізовітової**.

Прокуратура, відкривши кримінальну справу за обставинами ухвалення неправосудного рішення, стверджувала, що Бондик начебто здійснював тиск на голову міського суду Феодосії **Ігоря Гаврилюка**.

Зокрема, «вилучив» справу в судді, забравши її до Києва, ще до завершення провадження. А це вже унеможливило оскарження ухвали феодосійського судді з боку юристів Секретаріату Президента України.

Продовження на **с. 4**



ВИСОКОПОСАДОВЦЯ МІН'ЮСТУ ЗВИНУВАЧЕНО В КОРУПЦІЇ

ЩО ДАЛІ: ВІДСТАВКА, «БЕЗПОВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ» ЧИ ПІДВИЩЕННЯ?

Продовження. Початок на С. 1.

В. Бондик заявляв, що жодного тиску на суддю не чинив і діяв у рамках закону. А у ВРЮ стверджували: через нестачу досвіду перевірок законності судових рішень Бондик помилився, вирішивши, що провадження у справі закрито.

«Я ж не настільки дурний, щоб вилучити справу! Було доручення на її перевірку, і суддя Гаврилюк під розписку, добровільно мені її передав», – розповів ЗМІ пан Валерій.

Щодо повноважень членів ВРЮ, то згідно з ч. 1 ст. 25 ЗУ «Про Вищу раду юстиції» «судові справи, розгляд яких не закінчено, надаються членам Вищої ради юстиції на їх вимогу для ознайомлення у зв'язку з виконанням доручень з перевірки конкретних справ голови або заступника голови Вищої ради юстиції».

Перший заступник міністра юстиції був переконаний: перспектив у слідства немає, позаяк у його діях не було корисливого мотиву та тяжких наслідків.

Встановлення, чи були в цій частині дії пана Бондика щодо «ознайомлення» зі справою порушенням – залежить від юридичної кваліфікації його дій. Зокрема, істотним було питання, чи не є порушенням ознайомлення не в суді, як це прийнято на практиці (а пан Бондик є адвокатом), а вивезення справи, як вказує прокуратура, в Київ? Крім того, під питанням й оцінка дій В. Бондика в суді та в поводженні з суддею: чи можна їх кваліфікувати як «втручання в будь-якій формі в діяльність судді з метою перешкодити виконанню ним службових обов'язків» (ч. 1 ст. 376 КК України)?

Натомість, крім (чи водночас) з кримінальної, з'явилася і адміністративна справа. Слідчий СБУ, який вів цю справу, переконаний: «здійснюючи вказані дії, В. Бондик усвідомлював, що, будучи особою, уповноваженою на виконання функцій держави, він отримує матеріальні послуги у вигляді оплати приватною особою перельоту чартерним рейсом, тобто вчинив правопорушення, передбачене п. «а», ч. 2

Витяг з інтерв'ю «Новий канал», 10.04.07

Володимир Павлюк (В.П.): Знайшли цю фотографію утаємничену, на якій Президент зустрічається з суддями Конституційного Суду?

Валерій Бондик (В.Б.): Да. Я попрошу камеру навести фокус. Посмотрите, пожалуйста.

В.П.: Все зрозуміло.

В.Б.: Кто во главе стола? Президент Украины, члены Конституционного Суда, судьи Конституционного Суда. А вот известный Балага, медведь из берлоги.

В.П.: Пана Валерію, давайте без таких фраз, домовилися?

В.Б.: Извините. Я попрошу пана Балагу подать на меня в суд.

В.П.: Ви хочете сказати, що ця фотографія є свідченням того, що Президент чинить тиск на суддів Конституційного Суду?

В.Б.: Знаете, это не я хочу сказать. Это нашим зрителям, телезрителям, читателям пресс-служба Президента довела. Посмотрите подпись: фото пресс-службы Президента Украины. Такие фотографии нельзя просто публиковать. На каком основании Президент Украины собирает Конституционный Суд в полном составе, еще с главой своей администрации? Понятия «Секретариат Президента» нет в Конституции. Це допоміжний орган. Нет закона о Секретариате Президента, как, впрочем, и нет закона о Президенте Украины. Есть закон о Кабинете Министров Украины, – это да, принятый большинством голосов. В том числе, и Блоком Юлии Тимошенко.

Джерело: Сайт «Телекритика», Огляд за 9-12 квітня 2007 р.



Олександр Лавринович вітає Валерія Бондика з призначення своїм першим заступником, 12 лютого 2007 р. Фото: прес-служба Мін'юсту

ЮР. F L O P

ст. 1 Закону України

«Про боротьбу з корупцією».

Положення цього пункту передбачає, що «корупційними діями є: а) незаконне одержання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, узв'язку з виконанням таких функцій матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг, у тому числі прийняття чи одержання предметів (послуг) шляхом їх придбання за ціною (тарифом), яка є істотно нижчою від їх фактичної (дійсної) вартості».

Політично

Сам Валерій Бондик назвав порушену кримінальну справу (які останню адміністративну справу) «політичним замовленням».

Нагадаємо, про її порушення повідомив близький до Банкової прокурор Криму **Віктор Шемчук**. Сам же Бондик має образ стійкого «солдата» юридичної гвардії Партії регіонів, загартованого, зокрема, в ЦВК 2004 р. (зі складу якого його було звільнено разом із **Сергієм Ківаловим**), а згодом покликано на допомогу міністру юстиції **Олександр Лавриновичу**.

Приступивши до справ, В. Бондик почав енергійно обстоювати інтереси, котрі часто суперечили інтересам Банкової. Він, зокрема, розстріїв останніх, коли вступив у відкрите протистояння у зв'язку з виданням указів Президента щодо «розпуску» ВРУ та подій навколо КСУ.

З-поміж іншого, в одному з інтерв'ю Валерій Бондик назвав главу Секретаріату ПУ **Віктора Балагу** «ведмедем із барлогу» (10 квітня 2007 р., «Новий канал» в інтерв'ю Володимиру Павлюку). Після зауваження журналіста він запропонував Віктору Балазі подати на нього в суд.

**Прокотол уже в суді,
повідка – у Бондика**

СБУ передала протокол до одного з районних судів м. Києва, – повідомила прес-служба відомства.

Згідно з протоколом пан Бондик як державний службовець 1-го рангу 1-ої категорії «незаконно отримав матеріальні послуги, які не передбачені йому законом».

Зокрема, встановлено, що він «скористався послугами приватних осіб для здійснення авіаперельотів територією України, за що приватною особою К. було оплачено 61 610 грн».

Слідчий підтверд-

жує це копіями документів, згідно з якими неодноразово засуджений касир супермаркету **Богдан Козлов** сплатив ЗАТ «Центр ділової авіації» 61 610 грн за чартерний рейс Київ-Сімферополь-Київ. Пасажирами цього рейсу були Валерій Бондик, а також член ВРЮ **Валентина Палій**. (Наразі не відомо, чи висунуті звинувачення й пані Палій.)

Сам же пан Бондик стверджує, що він ніяких грошей не отримував, з Козловим вони не знайомі, і він сам сплатив за переліт 600 грн.

По суті, СБУ обіцяло поінформувати міністра юстиції **Олександра Лавриновича** для вжиття заходів, передбачених ЗУ «Про боротьбу з корупцією». Наразі Мін'юст жодним чином офіційно не прокоментував звинувачення проти свого другого в ранзі керівника.

Цікавим є факт, що, за даними «ДТ», пан Бондик наприкінці вересня несподівано з'явився в Сімферополі (тут відбувалося засідання у справі голови Феодосійського міськсуду Гаврилюка). Йому було вручено повістку для надання свідчень щодо нового епізоду старої справи.

Наслідки

Що далі? Суд має розглянути справу до 17-18 жовтня. Тобто «у п'ятнадцятиденний строк з часу її надходження до суду» (ч. 5 ст. 123 ЗУ «Про боротьбу з корупцією»). В разі ухвалення постанови суду про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за корупційні діяння або інші правопорушення, пов'язані з ко-

рупцією, вона у триденний строк направляється відповідному державному чи виборному органу для вирішення питання згідно з чинним законодавством.

Чи потягне за собою накладення адміністративного стягнення автоматичне звільнення з посади чи відставку державного службовця? Це запитання лишається суто гіпотетичним...

СБУ та прокуратура прогавили час, і на пана Бондика, якщо буде доведено його провину, вже не може бути накладено стягнення.

Відповідно до ч. 5 ст. 12 ЗУ «Про боротьбу з корупцією» «адміністративне стягнення за корупційні діяння або інші правопорушення, пов'язані з корупцією, може бути накладено не пізніше як через шість місяців з дня його вчинення». Згідно з протоколом СБУ В. Бондик вчинив проступок у період між 6-7 квітня. Шість місяців від цієї дати збігли якраз на День юриста. Так що пану Валерію в цій частині поталанило: слідчі затягнули з поданням протоколу (інформація, яка давала підставу вважати наявність у його діях проступку, в них була ще на початку вересня).

Тепер претензії можна виставляти слідчому СБУ. Згідно із ст. 11 вказаного Закону – за «невчасне складення протоколу про вчинення корупційного діяння чи іншого правопорушення, пов'язаного з корупцією, за наявності для цього підстав».

До слова, пан Бондик заявив про готовність позиватися проти голови СБУ, а також керівника прес-служби цього відомства.

Чи відстоять крихти своєї честі слідчі в суді, довівши, що склад проступку таки є, – невідомо.

Залишається актуальним і таке запитання: чи подасть сам В. Бондик у відставку з «етичних міркувань»?

У цивілізованій країні такого можна очікувати. А в Україні? Де стає звичним звинувачення юристів-держслужбовців у протиправних діяннях. А мовчання громадських організацій стосовно неналежної і навіть почасті відверто протиправної поведінки юристів стає нормою.

У цьому контексті доречно нагадати «цікаву» (та чи дієву?) норму Закону «Про державну службу»: «державний службовець не має права вчиняти дії, передбачені статтями 1 і 5 Закону України «Про боротьбу з корупцією» (тобто корупційні діяння).

У ЗМІ також почали спекулювати на тему недоторканності В. Бондика. Мовляв, у пана Бондика може виникнути бажання відтягнути розгляд цієї справи. Аби скористатися депутатською недоторканністю, яку він може отримати з поверненням статусу народного депутата (130 номер у списку ПР). Проте депутатська недоторканність не поширюється на справи про адміністративні правопорушення.

Водночас, сказане – лише міркування. Наразі свого слова ще не сказали юристи Валерія Бондика та судді. Додамо, що сам функціонер – досвідчений юрист.

Тож інтрига є, сподіваємося буде й гідна розв'язка.

Славик БІГУН
«Юридична газета»

– Біографічна довідка –

Валерій Бондик (43 роки) – кадровий військовий («політрук»), який став юристом. Згідно з біографією, розміщеною на сайтах Мін'юсту та Вищої ради юстиції, його юридична кар'єра розпочалася у 1990 році на посаді юриста, начальника юридичного відділу в Комуністичній партії. Вищу юридичну освіту пан Бондик здобув у Харківській юракадемії в 1996 р. До цього він мав юридичний досвід (юрисконсульта Донецької залізниці, юрисконсульта і брокера донецької фірми, юриста і заступника генерального директора однієї ЮФ у Донецьку, юриста ДПІ Калінінського району міста Донецька, стажера прокурора відділу прокуратури Донецької області).

Пропрацювавши певний час у Донецьку як юрист-практик і викладач, він був помічений і залучений до партійної роботи в Партії регіонів. Спочатку в лютому 2004 р. він стає членом Центральної виборчої комісії, а після помаранчевої революції 2,5 роки перебуває в статусі помічника-консультанта народного депутата. В 2006 р. його обрано до ВРУ від Партії регіонів (101 номер у списку). У парламенті він працював у підкомітеті з формування суддівського корпусу Комітету з питань правосуддя. У лютому 2007 р. його було призначено першим заступником міністра юстиції.

ВРУ 15 березня прийняла його складання повноважень як депутата, а 22 березня обрала до ВРЮ за квотою ВРУ. Формально вважається позапартійним, хоча міцно асоціюється з Партією регіонів. У вересні 2007 р. – 130 номер у списку ПР.